

ingediend op **1110** (2021-2022) – Nr. 1
25 januari 2022 (2021-2022)

Voorstel van resolutie

van Hannes Anaf, Lise Vandecasteele en Ann De Martelaer

over rechtsherstel
voor zwaar zorgbehoevende personen
die door de toepassing van de BelRAI-screener
hun zorgbudget hebben verloren

TOELICHTING

Op dinsdag 18 januari 2022 gaf minister Wouter Beke in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding duiding bij de dossiers zorgbudget waarbij personen te maken krijgen met de nieuwe BelRAI-screener: nieuwe aanvragen worden behandeld op basis van de BelRAI-screener en op basis van de huidige afkappunten. De minister besliste om het zorgbudget zorgbehoevenden ambtshalve en voor een beperkte periode te verlengen voor personen die momenteel al recht hebben op het zorgbudget, in afwachting van een verdere analyse van de BelRAI-scores over een langere periode. Die langere tijdsduur is volgens de minister nodig om uiteindelijk een beslissing te nemen die voldoende onderbouwd is. BelRAI laat toe een globale beoordeling te maken van de fysieke, cognitieve, psychische en sociale zorgbehoeften van een persoon. Zorgverleners verzamelen zo op een gestandaardiseerde en gestructureerde wijze gegevens die vervolgens kunnen dienen om een kwaliteitsvol zorgplan op te stellen voor iedereen die behoefte heeft aan (complexe) zorgverlening.

Maar iemand die bij een eerste aanvraag voor dat zorgbudget door de nieuw ingevoerde BelRAI-screener als te gezond en zelfredzaam beschouwd wordt, moet zichzelf maar zien te beredderen zonder dat zorgbudget. Er wordt vastgesteld dat het percentage 'afscoringen' bij die groep hoger is: bij de BEL-profielschaal werden in 2019 gemiddeld 29 procent van de aanvragen afgekeurd, terwijl dat in de zomer van 2021 op basis van de BelRAI-screener gestegen was tot 46,5 procent. Tussen juni en september 2021 zouden zo ongeveer 1500 Vlamingen die het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden hebben aangevraagd, dat niet gekregen hebben ondanks het feit dat ze er op basis van hun zorgbehoefte in de oude screener wel recht op zouden hebben gehad.

Het onderzoek dat minister Beke bij het onderzoekscentrum LUCAS heeft besteld, concludeerde dat er een probleem is met de BelRAI-screener: "In vergelijking met data uit onderzoek in Vlaanderen en internationale data blijkt dat er momenteel in Vlaanderen op de BelRAI-screener minder vaak (totale) afhankelijkheid wordt gescoord op de items ADL en iADL." Er ontstaat met andere woorden een scheeftekening, waardoor personen gemiddeld als minder zwaar zorgbehoevend ingeschaald worden dan ze in werkelijkheid zijn.

De reactie van de minister op dat toch duidelijke onderzoek is nog een onderzoek bestellen. Er kunnen tot in het oneindige onderzoeken worden besteld, tot er eindelijk één expert zegt wat de overheid graag wil horen, maar als de uitbetalingsactoren van het zorgbudget, de eigen administratie en onafhankelijk onderzoek van derden aangeven dat er een probleem is met de BelRAI-screener, dan is er zeer waarschijnlijk effectief een probleem mee. Dat houdt bijgevolg in dat alle getroffen in hun rechten moeten worden hersteld.

Hannes ANAF
Lise VANDECASTEELE
Ann DE MARTELAER

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
  - 1° het aantal 'afscoringen' na de toepassing van de BelRAI-screener, dat zowel bij personen die voor de eerste keer het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden aanvragen als bij personen die er al gebruik van maken, hoger is dan verwacht;
  - 2° de vaststelling dat er meer personen in beroep gaan na een negatieve uitkomst bij het doorlopen van de BelRAI-screener;
  - 3° het feit dat de uitbetalingsactoren van het zorgbudget, de Vlaamse administratie en het onderzoek van prof. Anja Declercq onafhankelijk van elkaar vaststellen dat het aantal afscoringen na de invoering van de BelRAI-screener hoger ligt dan verwacht;
  - 4° de vaststelling van prof. Anja Declercq dat de uitkomsten van de BelRAI-screener niet in overeenstemming zijn met internationale benchmarks, terwijl dat net een van de expliciete doelstellingen van de BelRAI-screener was;
  - 5° de vaststelling dat de uitkomsten van het proefproject met de BelRAI-screener in 2019 qua zorgzwaarte niet significant verschillen van de internationaal niet-conforme uitkomsten van de BelRAI-screener in 2021, maar wel van eerder Belgisch onderzoek in 2015, waarbij de BelRAI-screener in zijn volledigheid werd toegepast;
  - 6° het voorstel van resolutie van Hannes Anaf, Conner Rousseau en Freya Van den Bossche over de tijdelijke stopzetting van de BelRAI-screener en de bescherming van verworven rechten voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden;
  - 7° de bespreking in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding op 18 januari 2022;
  - 8° de vaststelling dat de BelRAI-screener sinds 1 juni 2021 in gebruik is en al op duizenden Vlamingen is toegepast;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
  - 1° het gebruik van de BelRAI-screener met onmiddellijke ingang te schorsen en de BEL-profielschaal opnieuw in gebruik te nemen tot de problemen met de BelRAI-screener verholpen zijn;
  - 2° iedereen die de afgelopen maanden aan de BelRAI-screener onderworpen werd en op basis daarvan geen recht of niet langer recht had op het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden, met de grootste urgentie opnieuw in te schalen volgens de BEL-profielschaal en zo nodig het zorgbudget onverwijld aan die personen toe te kennen;
  - 3° aan de personen, vermeld in punt 2°, retroactief het zorgbudget toe te kennen voor de periode tussen hun initiële inschaling met de BelRAI-screener en hun herinschaling via de BEL-profielschaal;
  - 4° geen beroepskosten aan te rekenen en de beroepskosten retroactief terug te storten aan mensen die een beroep hebben ingediend omdat ze het niet eens waren met de beslissing om hun geen zorgbudget te geven na een scoring via de nieuwe BelRAI-screener.

Hannes ANAF
Lise VANDECASTEELE
Ann DE MARTELAER